

*We schrijven u deze brief om onze vreugde volkomen te maken.
Niemand heeft God ooit gezien.*

*Maar als we elkaar liefhebben, blijft God in ons
en is zijn liefde in ons tot volmaaktheid gekomen.*

(1Joh.1,4.4,12)

inleiding op de commentarenreeks op de eerste Johannesbrief

Gewoonlijk nemen we in deze dagelijkse commentaren van 'Verbonden Léven' het Evangelie van de dag als uitgangspunt. In de Kersttijd leest de liturgie echter als eerste lezing de bijzonder mooie eerste Johannesbrief. We dachten dat het de moeite loonde om ook hier eens bij stil te staan. In de link vind je ook het commentaar op het Evangelie. Omdat Kerstdag en Driekoningen niet altijd op dezelfde dag valt, zal onze volgorde soms licht afwijken van de liturgische. Wij voorzien een continue lezing in 14 deeltjes van 26 dec. t.e.m. 8 jan.

Voor wie eens een brief van Paulus in z'n geheel zou lezen, en dan deze Johannesbrief, zal het snel duidelijk zijn wat voor een wereld van verschil ze vertonen. Er ademt een heel andere sfeer door de Johannesbrief. Het is dezelfde 'sfeer' als in het Johannesevangelie en de twee andere (veel kortere) brieven van Johannes. Bijbelgeleerden spreken daarom wel eens over een 'Paulinische kerk' en een 'Johanneïsche' kerk.

In de traditie heeft men de schrijver van het Johannesevangelie en de brieven vereenzelvigd met de apostel Johannes. Omdat men altijd al wist dat die teksten pas laat geschreven zijn (zo rond het jaar 100), stelt men de apostel ook altijd voor als een jongeling, "de leerling die Jezus liefhad" (o.a. Joh.13,23). Of dat ook precies zo gelopen is, is moeilijk te achterhalen. De kans is eerder groot dat er zich een 'school' ontwikkelde die zich op Johannes beriep en onder zijn naam schreef.

Wat is dan die 'andere sfeer'?

Johannes' 'bijnaam' zegt het: apostel van de liefde! Hij is de boodschapper (*angelloi*, engel!) van de zachte krachten, niet zozeer de organisator van structuren. Dat betekent niet dat hij 'soft' was, dat zul je snel merken in de brief, maar wel dat hij vertrekt vanuit een innige omgang met G-d. Net zoals het Evangelie van Johannes in vergelijking met de andere Evangelies niet zozeer de uiterlijke dingen van Jezus vertelt maar eerder de innerlijke, is dit ook zo in zijn brieven, in vergelijking met die van Paulus.

Men heeft hem daarom ook wel 'de mysticus' genoemd. Maar als je dacht dat dat betekent dat hij 'zweeft', dan mis je iets van de kern van ons christendom. Ons geloof gaat immers altijd om innige relatie: G-d gaat een verbinding aan met mij (en ik hopelijk met hem), omdat hij wezenlijk verbinding is. De theologie drukt dit uit met de term Drievuldigheid/Triniteit. De originele Griekse term hiervoor is *Perichorese* (je leest er ons woord choreografie in): een wervelende beweging waarin de één de ander meeneemt en ver-vol-ledig-t!

Johannes nodigt ons in zijn brief uit tot déze dans!

Laat je je ver-voeren ...?